Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Spraw Zagranicznych

2025/2083(INI)

2.5.2025

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie strategii politycznej UE w odniesieniu do Ameryki Łacińskiej
(2025/2083(INI))

Komisja Spraw Zagranicznych

Sprawozdawca: Davor Ivo Stier

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 3

UZASADNIENIE 8

ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE 9

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie strategii politycznej UE w odniesieniu do Ameryki Łacińskiej (2025/2083(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, a w szczególności jego tytuł V w sprawie działań zewnętrznych UE,

– uwzględniając rezolucję z 2 kwietnia 2025 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie roczne za rok 2024[1],

– uwzględniając swoje rezolucje w sprawie Wenezueli, w szczególności rezolucję z 21 stycznia 2025 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli po uzurpowaniu stanowiska prezydenta 10 stycznia 2025 r.[2] oraz rezolucję z 19 września 2024 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli[3], rezolucje w sprawie Kuby, w szczególności rezolucję z 12 lipca 2023 r. w sprawie stanu realizacji umowy o dialogu politycznym i współpracy między UE a Kubą w świetle niedawnej wizyty wysokiego przedstawiciela na tej wyspie[4] oraz rezolucję z 19 września 2024 r. dotyczącą sprawy Joségo Daniela Ferrera Garcíi na Kubie[5], a także rezolucje w sprawie Nikaragui, w szczególności rezolucję z 13 lutego 2025 r. w sprawie represji, jakich dopuszcza się reżim Ortegi i Murillo w Nikaragui, wymierzonych zwłaszcza w obrońców praw człowieka, przeciwników politycznych i wspólnoty religijne[6],

– uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 7 czerwca 2023 r. pt. „Nowy program na rzecz stosunków między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami” (JOIN(2023)0017),

– uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 1 grudnia 2021 r. pt. „Strategia Global Gateway” (JOIN(2021)0030),

– uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych ES-11/1 z 2 marca 2022 r. pt. „Napaść na Ukrainę”,

– uwzględniając Ramową konwencję ONZ w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) i porozumienie paryskie przyjęte podczas 21. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu w dniu 12 grudnia 2015 r.,

– uwzględniając deklarację ze szczytu UE i Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów (CELAC), który odbył się w Brukseli w dniach 17–18 lipca 2023 r.,

[1] Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0057.
[2] Dz.U. C, C/2025/2148, 23.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2148/oj.
[3] Dz.U. C, C/2024/7215, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7215/oj.
[4] Dz.U. C, C/2024/4001, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4001/oj.
[5] Dz.U. C, C/2024/7213, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7213/oj.
[6] Dz.U. C, C/2025/2249, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2249/oj.

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Rozwoju,

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A10-0000/2025),

A. mając na uwadze, że Unię Europejską oraz narody Ameryki Łacińskiej i Karaibów od dawna łączą więzi historyczne, kulturowe i gospodarcze, dzięki czemu powstał naturalny sojusz oparty na demokracji, prawach człowieka i wielostronnej współpracy;

B. mając na uwadze, że współpracę między obydwoma regionami dodatkowo wzmacniają silne stosunki dwustronne i głębsze relacje z podmiotami subregionalnymi, takimi jak Mercosur, Wspólnota Andyjska, Wspólnota Karaibska (CARICOM), Karaibskie Forum Państw AKP (CARIFORUM) i Sojusz Pacyfiku;

C. mając na uwadze, że UE oraz państwa Ameryki Łacińskiej i Karaibów razem stanowią jedną trzecią całej populacji członków Organizacji Narodów Zjednoczonych i przypada na nie ok. 21% globalnego PKB;

D. mając na uwadze, że wielostronny porządek oparty na zasadach, który od 80 lat jest podstawą pokoju i dobrobytu, jest coraz częściej kwestionowany przez autokracje na całym świecie;

E. mając na uwadze, że agresja wojskowa Rosji na Ukrainę stanowi rażące naruszenie prawa międzynarodowego i zagraża bezpieczeństwu światowemu, co wymaga skoordynowanego stanowiska ze strony partnerów demokratycznych, w tym partnerów z Ameryki Łacińskiej i Karaibów;

F. mając na uwadze, że podmioty zewnętrzne, w szczególności Chiny, Rosja i Iran, rozszerzają swoje wpływy w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach, przy czym Pekin zwiększa inwestycje w infrastrukturę, Moskwa ugruntowuje swoją obecność dyplomatyczną i w zakresie bezpieczeństwa, a Teheran intensyfikuje działania wywiadowcze w regionie;

G. mając na uwadze, że działania podejmowane przez administrację prezydenta Trumpa zmieniają globalną dynamikę geopolityczną, stwarzając zarówno wyzwania dla strategicznego partnerstwa między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami, jak i możliwości odnowy tego partnerstwa w 2025 r.;

H. mając na uwadze, że szczytu UE i Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów w Kolumbii w listopadzie 2025 r. będzie ważną okazją do potwierdzenia zaangażowania UE na rzecz Ameryki Łacińskiej i Karaibów oraz wykazania, że Europa jest wiarygodnym partnerem;

Geopolityczne znaczenie dialogu politycznego między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami

1. zwraca uwagę na głębokie więzi historyczne, kulturowe i gospodarcze między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami, stanowiące nie tylko podstawę naturalnego sojuszu, ale także silnego i trwałego partnerstwa z wyboru;

2. zauważa, że zaangażowanie UE w regionie w ostatnich dziesięcioleciach było dość ograniczone, co umożliwiło rozszerzenie wpływów przez Chiny, Rosję i Iran;

3. dostrzega pilną potrzebę odnowienia i rozwoju stosunków między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami w odpowiedzi na pojawiające się zmiany geopolityczne, zmianę klimatu, postęp technologiczny i nasilające się zjawisko nierówności;

4. wzywa UE i jej państwa członkowskie do wzmożenia wysiłków dyplomatycznych w regionie w celu promowania większej konwergencji między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami w kluczowych kwestiach polityki zagranicznej, w tym bardziej zdecydowanego stanowiska wobec rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie;

5. zachęca do ściślejszej współpracy między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami na forach międzynarodowych w celu promowania i obrony wielostronnego porządku światowego, prawa międzynarodowego oraz poszanowania demokracji i praw człowieka;

6. jest zaniepokojony regresem demokracji, który miał miejsce w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach od 2019 r., i potępia reżimy w Nikaragui, na Kubie i w Wenezueli, które należą do najbardziej autorytarnych na świecie; przypomina, że reżim w Nikaragui utrzymuje silne relacje z innymi autokracjami, takimi jak Iran, Wenezuela i Kuba; potępia systematyczne łamanie i naruszanie praw człowieka przez reżim kubański; zdecydowanie potępia i całkowicie odrzuca oszustwa wyborcze, jakich dopuścił się reżim w Wenezueli, oraz domaga się, aby rząd Maduro zaprzestał polityki represji i ataków na społeczeństwo obywatelskie i opozycję;

Współpraca gospodarcza

7. z zadowoleniem przyjmuje silne partnerstwo gospodarcze i handlowe między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami, które opiera się na wspólnych interesach, takich jak promowanie zrównoważonego wzrostu, poprawa odporności gospodarczej i ograniczanie nadmiernej zależności dzięki zróżnicowanym stosunkom handlowym;

8. podkreśla, że UE jest największym inwestorem w regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów oraz trzecim co do wielkości partnerem handlowym;

9. dostrzega gęstą sieć umów między obydwoma regionami i podkreśla, że fundamentalne znaczenie geopolityczne ma wcielenie w życie nowych i ambitniejszych umów i partnerstw;

10. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie zaawansowanej umowy ramowej między UE a Chile oraz wzywa do szybkiej i pełnej ratyfikacji tej umowy; z zadowoleniem przyjmuje zakończenie negocjacji w sprawie umowy o partnerstwie między UE a Mercosurem i umowy ogólnej między UE a Meksykiem oraz wzywa do szybkiego podpisania i ratyfikacji tych umów;

Współpraca między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami w kontekście inicjatywy Global Gateway

11. podkreśla, że UE wnosi największy wkład we współpracę na rzecz rozwoju w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach, oraz wzywa UE i jej państwa członkowskie do wykorzystania najważniejszych inicjatyw, takich jak Global Gateway, w celu zwiększenia inwestycji w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach, tak aby UE pozostała silnym i konkurencyjnym partnerem dla krajów Ameryki Łacińskiej i Karaibów ze względu na rosnącą obecność Chin w regionie;

Współpraca w zakresie bezpieczeństwa

12. jest zaniepokojony wzrostem przestępczości zorganizowanej i handlu narkotykami w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach oraz bezprecedensową ilością nielegalnych narkotyków przemycanych do UE z tego regionu; podkreśla potrzebę zacieśnienia wielostronnej współpracy w zwalczaniu tych zagrożeń w ramach inicjatyw takich jak partnerstwo między UE a Ameryką Łacińska i Karaibami na rzecz sprawiedliwości i bezpieczeństwa oraz EL PAcCTO 2.0;

13. podkreśla znaczenie strategicznej współpracy ministrów spraw wewnętrznych lub ministrów bezpieczeństwa państw członkowskich UE oraz ministrów odpowiedzialnych za kwestie bezpieczeństwa w państwach członkowskich Komitetu Ameryki Łacińskiej ds. Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz wzmocnienia współpracy operacyjnej w zakresie egzekwowania prawa między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami;

14. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz wzmocnienia regionalnej współpracy w zakresie bezpieczeństwa poprzez rozszerzenie Komitetu Ameryki Łacińskiej ds. Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz ustanowienie Ameripolu jako sformalizowanego organu ścigania ułatwiającego koordynację transgraniczną;

15. podkreśla konieczność zajęcia się podstawowymi przyczynami przestępczości zorganizowanej, w tym korupcją, słabymi rządami i zjawiskiem nierówności społecznej, oraz opowiada się za podejściem łączącym egzekwowanie prawa z długoterminową polityką społeczną;

Sprawiedliwość, prawa człowieka i praworządność

16. z zadowoleniem przyjmuje stałą współpracę między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami na rzecz demokracji, praw człowieka i dobrych rządów, przy czym unijne misje obserwacji wyborów odgrywają kluczową rolę we wspieraniu uczciwych wyborów i zapewnianiu przejrzystości;

Współpraca parlamentarna

17. z zadowoleniem przyjmuje pogłębienie współpracy parlamentarnej między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami, w szczególności za pośrednictwem Europejsko-Latynoamerykańskiego Zgromadzenia Parlamentarnego, które prowadzi dialog na temat kluczowych kwestii, takich jak handel, bezpieczeństwo i zrównoważony rozwój;

18. zwraca uwagę na kluczową rolę dyplomacji parlamentarnej we wzmacnianiu stosunków między obydwoma regionami poprzez ułatwianie bezpośredniego dialogu z parlamentami narodowymi i regionalnymi;

19. wyraża zadowolenie w związku z posiedzeniem UE oraz Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów w 2023 r. oraz realizacją inicjatyw w ramach planu działania UE i Wspólnoty na lata 2023–2025; podkreśla w związku z tym potrzebę przyjęcia nowego i ambitnego planu działania na szczycie w 2025 r., który to plan jeszcze bardziej wzmocni partnerstwo i uwzględni najlepsze praktyki;

20. wzywa strony do potwierdzenia na szczycie w listopadzie 2025 r. wspólnego zaangażowania na rzecz multilateralizmu i pokoju;

21. wzywa strony do stanowczego potępienia trwającej rosyjskiej wojny napastniczej, w szczególności wszystkich poważnych naruszeń prawa międzynarodowego i międzynarodowego prawa humanitarnego;

22. uważa, że ważne jest, aby UE oraz Ameryka Łacińska i Karaiby zgodziły się wspólnie realizować globalne inicjatywy ekologiczne, takie jak negocjacje w sprawie międzynarodowego traktatu, aby wyeliminować zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi;

23. zachęca do dalszej ścisłej współpracy w kwestiach cyfrowych za pośrednictwem sojuszu cyfrowego między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami z myślą o wspieraniu transformacji cyfrowej w obu regionach, która będzie uwzględniała potrzeby człowieka;

24. ponownie wzywa do znacznego zacieśnienia współpracy międzyregionalnej w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej i przemytu narkotyków;

°

° °

25. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa.

UZASADNIENIE

Jako sprawozdawca zajmujący się tą ważną inicjatywą mam przyjemność przedstawić sprawozdanie, które daje wyraz odnowionej i strategicznej wizji partnerstwa Unii Europejskiej z Ameryką Łacińską i Karaibami. Niniejsze sprawozdanie pojawia się w dobie głębokiej transformacji geopolitycznej, w której nasze wspólne wartości demokratyczne, zaangażowanie na rzecz multilateralizmu i poszanowanie prawa międzynarodowego są w coraz większym stopniu kwestionowane przez rosnące w siłę reżimy autokratyczne i nasilającą się globalną niestabilność.

Unia Europejska oraz Ameryka Łacińska i Karaiby to naturalni sojusznicy. Zbliżają nas do siebie głębokie więzy historyczne, kulturowe i gospodarcze, ale jeszcze ważniejsze jest nasze wspólne zaangażowanie na rzecz demokracji, praw człowieka i współpracy międzynarodowej opartej na zasadach. Pomimo tak dobrych podstaw zaangażowanie UE w tym regionie było jednak w ostatnich dziesięcioleciach niewystarczające, co umożliwiło innym podmiotom globalnym, zwłaszcza Chinom, Rosji i Iranowi, zwiększenie swoich wpływów.

Sprawozdanie zawiera zatem wezwanie do zdecydowanego i proaktywnego odnowienia wcześniejszego zaangażowania. Wzywa się w nim UE do zintensyfikowania wysiłków dyplomatycznych, promowania partnerstw gospodarczych i pogłębienia współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa, sprawiedliwości i transformacji cyfrowej. Autor podkreśla również znaczenie inicjatywy Global Gateway dla zwiększenia inwestycji i wzmocnienia obecności UE jako konkurencyjnego i wiarygodnego partnera w regionie. W tym kontekście zawarcie i ratyfikacja umowy między UE a Mercosurem ma zasadnicze znaczenie geopolityczne i gospodarcze dla ożywienia więzi między obydwoma regionami.

Podkreślamy potrzebę jedności w kluczowych kwestiach polityki zagranicznej, zwłaszcza jeśli chodzi o obronę międzynarodowego porządku opartego na zasadach. Obejmuje to jasne i skoordynowane stanowisko w odpowiedzi na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie oraz potępienie działań reżimów autorytarnych w Nikaragui, na Kubie i w Wenezueli.

Jednocześnie podkreślamy kluczową rolę dyplomacji parlamentarnej i czekamy na szczyt UE oraz Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów w listopadzie 2025 r., który będzie ważną okazją do potwierdzenia naszego zaangażowania na rzecz nowoczesnego partnerstwa opartego na wartościach z korzyścią dla obydwu regionów.

Podsumowując, przedmiotowe sprawozdanie jest wezwaniem do działania: do wyjścia poza retorykę i zadbania o to, by stosunki między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami stały się prawdziwym partnerstwem z wyboru – ambitnym, wyważonym i opartym na wspólnych zasadach.

ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE

Zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu sprawozdawca oświadcza, że przy sporządzaniu projektu sprawozdania otrzymał informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot lub osoba
EU-LAC group

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawcy.

Gdy osoby fizyczne są wymienione w wykazie z imienia i nazwiska, zidentyfikowane poprzez swoją funkcję lub wymienione z imienia i nazwiska wraz z podaniem ich funkcji, sprawozdawca oświadcza, że przedstawił tym osobom fizycznym Oświadczenie o ochronie prywatności w Parlamencie Europejskim nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), w którym przedstawione są warunki mające zastosowanie do przetwarzania danych osobowych tych osób oraz prawa związane z takim przetwarzaniem.